

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

XI kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (3.)

23 stycznia 2024 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2024 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: 32 – Rolnictwo; 33 – Rozwój wsi; 35 – Rynki rolne; 62 – Rybołówstwo; 72 – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego; 83 – Rezerwy celowe; 85 – Budżety wojewodów ogółem, a także planów finansowych: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa; Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa; Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych; Funduszu Emerytalno-Rentowego; Funduszu Prewencji i Rehabilitacji; Funduszu Administracyjnego; Polskiego Klubu Wyścigów Konnych; Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie; Dolnośląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Lubuskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Małopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Świętokrzyskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego; Zachodniopomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego (druk senacki nr 46, druki sejmowe nr 125, 144 i 144-A).

(Początek posiedzenia o godzinie 10 minut 00)

(Posiedzeniu przewodniczący przewodniczący Ryszard Bober)

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dzień dobry, witam państwa serdecznie.

Otwieram trzecie posiedzenie senackiej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Szanowni Państwo, pragnę poinformować, że posiedzenie jest transmitowane w internecie. Wszystko, co zostanie tutaj powiedziane, będzie zapisane na nośnikach elektronicznych.

Czy są na sali osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową w rozumieniu ustawy o działalności lobbingowej? Nie widzę, nie słyszę zgłoszeń.

Stwierdzam, że nie uczestniczy w posiedzeniu żadna z takich osób.

Witam serdecznie panów senatorów, bo komisja składa się z samych mężczyzn. No, tak się złożyło.

Pragnę serdecznie powitać w naszym imieniu sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, pana Stefana Krajewskiego, wraz z bardzo, bardzo liczną grupą osób towarzyszących. Przepraszam, że nie będę państwa wymieniał imiennie. W momencie, kiedy państwo będziecie zabierali głos, poproszę o przedstawienie się, właśnie w związku z tym, że to wszystko jest nagrywane. Jest nam to potrzebne do sporządzenia protokołu.

Obsługę naszej komisji zapewniają panie... Witam pana premiera. Jest z nami pani...

(Starszy Sekretarz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi Marta Niedzińska: ...Marta Niedzińska.)

Tak.

(Senator Jerzy Chróścikowski: Marta Niedzińska i...)

Kasia i Marta, Marta Niedzińska i Katarzyna...

(Senator Jerzy Chróścikowski: ...Lubaś.)

...Lubaś. Nie inaczej, proszę się nie mylić.

A obsługę prawną prowadzi pan mecenas Reszczyński.

W związku z tym, że mamy do omówienia na dzisiejszym posiedzeniu jeden punkt, powiem, że dotyczy on rozpatrzenia ustawy budżetowej na rok 2024 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działalności senackiej komisji rolnictwa.

Jest to zawarte w druku nr 46 oraz w drukach sejmowych nr 125 i 144. Wszystkie dokumenty zostały państwu senatorom dostarczone w formie elektronicznej. Była również możliwość otrzymania informacji o budżecie w formie papierowej.

Szanowni Państwo, w związku z tym, że rzeczywiście mamy bardzo dużo tematów do rozpatrzenia, ja proponuję, abyśmy procedowali tak, jak rozpisane są poszczególne działy.

Ale zanim rozpoczniemy od tej części dotyczącej stricte rolnictwa i rozwoju wsi, poproszę może przedstawiciela Ministerstwa Finansów o przedstawienie ogólnych założeń budżetu. Nie wiem, kto z państwa chciałby o tych makroświadczeniach powiedzieć. Czy ktoś jest chętny? Bo była taka informacja, że Ministerstwo Finansów będzie reprezentowane dość licznie. Króciutko...

(Senator Zdzisław Pupa: Ja mam prośbę.)

Tak? Proszę bardzo, Panie Senatorze.

SENATOR
ZDZISŁAW PUPA

Wniosek formalny. Zwracam uwagę na to, że dopiero się poznajemy. Jesteśmy w takiej sytuacji, że trwa wymiana urzędników, ministrów, prezesów, więc gdyby pan przewodniczący był uprzejmy przedstawić gości, to byłbym wdzięczny.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

No, już na początku przeprosiłem, że nie witam imiennie, ale skoro jest taka wola, to będziemy witać zgodnie z przedstawioną listą obecności. Witam panią Agnieszkę Kłódkowską-Cieślakiewicz, dyrektor Departamentu Budżetu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Pana ministra już powitałem. Witam panią Beatę Gawlik-Pliszkę, zastępcę dyrektora Departamentu Budżetu, znaną nam, jak myślę, a także panią Wiolettę Bruździńska, zastępcę dyrektora Departamentu Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów. Witam serdecznie panią Monikę Dobrowolską, naczelnik wydziału w Departamencie Finansowania Sfery Gospodarczej w Ministerstwie Finansów; panią Kamilę Jachym, starszego specjalistę, również z Ministerstwa Finansów; panią Annę Demusiak z Departamentu Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów; Pawła Pawelczyka, głównego specjalistę w Departamencie Instytucji Płatniczej w Ministerstwie Finansów.

I teraz już przechodzimy do...

(Senator Zdzisław Pupa: Jeszcze jedno pytanie.)

Tak?

SENATOR
ZDZISŁAW PUPA

Rozumiem, że nie ma tutaj... Przecież zwyczajem było to, że zawsze któryś z ministrów był obecny.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

No, ja już na początku powitałem pana ministra Stefana Krajewskiego. Pan senator, widzę...

(Senator Zdzisław Pupa: A, jest pan. Nie zauważyłem, przepraszam bardzo. Dziękuję.)

Dociekliwy jest dzisiaj pan senator, wręcz nadpobudliwy. Nie da przewodniczącemu skończyć.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

No, i teraz, widzisz, mam problem.

Dobra, przechodzimy do tej części, która dotyczy już stricte pana ministra Stefana Krajewskiego. Witam serdecznie panią Hannę Król, wicedyrektor Biura Finansowego w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego; pana Grzegorza Pszczołę, przewodniczącego Komisji do spraw Organizacji i Gospodarki Finansowej Kasy Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników; pana Leszka Szymańskiego, zastępcę prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa; panią Teresę Wrzosek, dyrektor Departamentu Finansowego w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa; Dorotę Skrzypską, główną księgową Biura Finansowo-Księgowego w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa, czyli KOWR – miło mi, porozmawiamy osobiście, bo to akurat jest w zakresie moich obowiązków – Michała Fogtmanna, zastępcę dyrektora Biura Finansowo-Księgowego, również z KOWR. Witam serdecznie pana Grzegorza Jedamskiego, rolnika emeryta, który ma uwagi dotyczące funkcjonowania Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Pana mecenasa już przedstawiłem.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Był, był. Prezesi KRUS i ARiMR już byli witani.

I Bożena Pawlak, dyrektor...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Przepraszam, to jest dopisane takim szlaczkiem, że...

(Głos z sali: Też bardzo ładnie.)

Też ładnie, tak. Pawlak czy Polak, jest z nami miła pani dyrektor.

Tak że, Panie Senatorze, to są osoby, które uczestniczą w dzisiejszym posiedzeniu komisji rolnictwa.

Wracamy do meritum sprawy. Czy mógłbym prosić kogoś z Ministerstwa Finansów o przedstawienie założeń budżetu? Co prawda myśmy je otrzymali, ale o bardzo króciutki wstęp bym prosił.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Mikrofon... Nie, nie. Tutaj państwo nie macie? To proszę się przesiąść.

Czy państwo senatorowie mają jakieś uwagi, jeżeli chodzi o założenia dotyczące budżetu i te wskaźniki makroekonomiczne, którymi kierowała się Rada Ministrów, przyjmując projekt budżetu, który został przyjęty również przez Sejm?

Proszę bardzo.

SENATOR

ZDZISŁAW PUPA

Gościmy pana ministra, więc dobrze by było, gdyby pan minister się wypowiedział na ten temat.

(Głos z sali: Zaraz się wypowie...)

Dobrze.

PRZEWODNICZĄCY

RYSZARD BOBER

Za chwilę rozpoczniemy część rolniczą i na pewno pan minister jako pierwszy zapozna nas z tą częścią. To dotyczy części ogólnej, całości budżetu, wszystkich dochodów i wydatków tegoż budżetu, łącznie z deficytem budżetowym.

Jeżeli państwo senatorowie nie macie uwag, to zapraszam pana ministra. Proszę o wprowadzenie do tej części dotyczącej przedmiotu posiedzenia komisji rolnictwa.

Proszę bardzo.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

STEFAN KRAJEWSKI

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Przedstawię informację dotyczącą budżetu na rok 2024, właśnie w zakresie rolnictwa. Na podstawie przekazanych Wysokiej Komisji materiałów o budżecie omówimy projekt budżetu przyjęty przez Radę Ministrów w grudniu 2023 r.

Sejm wprowadził 2 poprawki dotyczące rolnictwa. Pierwsza poprawka: w części 32 „Rolnictwo” z rozdziału „Pozostała działalność” do rozdziału „Działalność badawczo-rozwojowa” przeniesiono wydatki w kwocie 22 milionów 565 tysięcy zł, z przeznaczeniem na realizację programu wieloletniego pod nazwą „Ochrona zdrowia zwierząt i zdrowia publicznego” na lata 2024–2028.

Druga poprawka: zmieniono plan finansowy Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w związku z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 października 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa. Zmiana wymienionego rozporządzenia powoduje zmniejszenie rocznego zobowiązania Zasobu z tytułu wpłat na zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego

ze względu na konieczność zapewnienia środków na zadania realizowane przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Planowane wpłaty KOWR na Fundusz Rekompensacyjny w 2024 r. będą mniejsze o 526 milionów 790 tysięcy zł.

W ustawie budżetowej na rok 2024 zaplanowano dochody w łącznej wysokości 76 milionów 873 tysięcy zł. Do ich realizacji dojdzie w częściach, których dysponentem jest minister rolnictwa i rozwoju wsi: „Rolnictwo”, „Rozwój wsi”, „Rynki rolne”, „Rybołówstwo”. Główne źródła dochodów będą stanowiły wpływy Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa z tytułu gospodarowania mieniem Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz opłaty pobierane przez jednostki podległe ministrowi rolnictwa i rozwoju wsi.

Wydatki zaplanowane w tych częściach wyniosą łącznie 8 miliardów 733 miliony 952 tysiące zł. Może być to liczba zaokrąglona, wtedy państwu senatorom będzie łatwiej je zapamiętać. A więc w części 32 „Rolnictwo” zaplanowano wydatki w kwocie 2 miliardów 550 milionów, które zostaną przeznaczone na funkcjonowanie jednostek budżetowych, w tym szkół rolniczych i agencji wykonawczej COBORU, oraz na zadania z zakresu rolnictwa, w tym na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich – 920 milionów zł, postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej – 80 milionów 800 tysięcy, postęp biologiczny w produkcji roślinnej – 13 milionów 300 tysięcy, ochronę roślin – 15 milionów zł, rolnictwo ekologiczne – 3 miliony 570 tysięcy.

W części 32 „Rolnictwo” zaplanowano w jednostkach budżetowych wydatki na wynagrodzenia ogółem, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, w kwocie 611 milionów. W Centralnym Ośrodku Badania Odmian Roślin Uprawnych założono średnioroczne zatrudnienie na poziomie 630 etatów, a także wydatki na wynagrodzenia osobowe w łącznej kwocie 56 milionów zł.

W części 33 „Rozwój wsi” zaplanowano wydatki w kwocie 5 miliardów 985 milionów zł. W tej części budżetu finansowane będą zadania realizowane przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w tym realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, centra doradztwa rolniczego, wojewódzkie ośrodki doradztwa rolniczego oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. W ramach prowadzonej działalności statutowej ARiMR planuje przede wszystkim sfinansować dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściową spłatę kapitału kredytów w kwocie 285 milionów 700 tysięcy zł. Dalej: finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt gospodarskich z gatunku bydło, owce, kozy, świnie lub konie – 202 miliony zł, dopłaty do oprocentowania bankowych kredytów płynnościowych – 143 miliony zł, pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich – 120 milionów zł, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na sfinansowanie kosztów wznowienia produkcji oraz odtwarzania środków trwałych w przypadku wystąpienia szkód – 118 milionów 800 tysięcy zł, pomoc dla podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną w zakresie utrzymywania pszczoł – 80 milionów zł.

W części „Rozwój wsi” zaplanowano w naszym urzędzie, w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wydatki na wynagrodzenia ogółem, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, w kwocie 17 milionów 30 tysięcy zł. W Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wynagrodzenia osobowe zaplanowano w kwocie 1 miliarda 184 milionów zł i założono średnioroczne zatrudnienie na poziomie 11 tysięcy 329 etatów, zaś w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa będzie to odpowiednio 259 milionów zł oraz 2 tysiące 150 etatów.

W części 35 „Rynki rolne” zaplanowano wydatki w kwocie 76 milionów zł, które zostaną przeznaczone na realizację zadań przez Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych oraz urząd Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W tej części zaplanowano w jednostkach budżetowych wydatki na wynagrodzenia ogółem, łącznie z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym, w kwocie 43 milionów zł.

W części 62 „Rybołówstwo” zaplanowano wydatki w kwocie 122 milionów zł, które zostaną przeznaczone na realizację zadań przez Główny Inspektorat Rybołówstwa Morskiego oraz urząd Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, współfinansowanie Programu Operacyjnego „Rybacko i morze” na lata 2014–2020 oraz zarybianie polskich obszarów morskich i zadania z zakresu rybołówstwa. W części 62 „Rybołówstwo” zaplanowano w jednostkach budżetowych wydatki na wynagrodzenia ogółem w kwocie 25 milionów 500 tysięcy zł.

W części 72 „Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego” zaplanowano wydatki w kwocie 27 miliardów 427 milionów, z czego największa pozycja to dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo w kwocie 24 miliardów 159 milionów zł. W planie przyjęto założenie, że przeciętna liczba świadczeniobiorców wyniesie 955 tysięcy i będzie niższa niż w roku 2023 o ok. 17 tysięcy. Przeciętna miesięczna wysokość świadczenia rolniczego zaplanowana jest na poziomie 1 tysiąca 831 zł bez dodatków, co daje wzrost o 14,9% rok do roku.

W części 83 „Rezerwy celowe” zaplanowano ogółem wydatki w kwocie 8 miliardów 824 milionów 500 tysięcy zł, w tym na dopłaty do paliwa rolniczego – 1 miliard 663 miliony zł, Fundusz Gwarancji Rolnych – 2 miliardy 979 milionów 500 tysięcy zł, wspólną politykę rolną i współfinansowanie innych programów z udziałem środków unijnych – 2 miliardy 960 milionów 500 tysięcy zł, realizację zadań Funduszu Ochrony Rolnictwa – 100 milionów zł, zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz dofinansowanie realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej – 548 milionów 700 tysięcy zł, działalność kół gospodyń wiejskich oraz orkiestr dętych w gminach o wielkości do 20 tysięcy mieszkańców – 532 miliony 700 tysięcy zł.

W części 85 „Budżety wojewodów” zaplanowano wydatki w dziale „Rolnictwo i łowiectwo” w kwocie 2 miliardów 801 milionów 20 tysięcy zł. Zostaną one przeznaczone na funkcjonowanie wojewódzkich inspektoratów jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, wojewódzkich inspektoratów ochrony roślin i nasiennictwa, wojewódzkich i powiatowych inspektoratów weterynarii oraz na zadania w zakresie rolnictwa, w tym na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt – 379 milionów 240 tysięcy zł, prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa – 528 milionów 460 tysięcy zł. W budżecie środków europejskich na 2024 r. zaplanowano 26 miliardów 153 miliony 600 tysięcy zł. Na płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego i działania interwencyjne na rynkach rolnych, łącznie z perspektywą finansową na lata 2021–2027, przeznaczono kwotę 18 miliardów 57 milionów zł. Na Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 jest kwota 7 miliardów 794 milionów 625 tysięcy zł.

Podsumujemy. W ustawie budżetowej na rok 2024 na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo zaplanowano łącznie środki w kwocie 78 miliardów 462 milionów zł. To o 7% więcej niż w ustawie na rok ubiegły. W tym mieszczą się wydatki na rolnictwo, rozwój wsi, rynki rolne i rybołówstwo w kwocie 20 miliardów 411 milionów 300 tysięcy zł, wydatki w ramach Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w kwocie 27 miliardów 427 milionów 600 tysięcy zł, wydatki budżetu środków europejskich w kwocie 26 miliardów 153 milionów 600 tysięcy zł, wydatki na Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności z przeznaczeniem na inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych, inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego oraz inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na obszarach wiejskich w kwocie 4 miliardów 139 milionów 500 tysięcy zł, pożyczka z Banku Gospodarstwa Krajowego dla jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 330 milionów zł.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Przedstawiłem najistotniejsze informacje o wydatkach na rolnictwo. Oczywiście każdy z nas by chciał – ja tak samo, mówię w tej chwili jako poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej – żeby ten budżet związany z rolnictwem i wsią był jak największy. Staraliśmy się go przygotować w taki sposób, żeby uwzględnić wiele zgłaszanych potrzeb, oczywiście na ile to możliwe. Ten budżet w trakcie roku będzie nowelizowany. On został przyjęty jeszcze przez poprzedni rząd, ale oczywiście w niektórych obszarach uległ modyfikacji, podczas prac Sejmu zostały zgłoszone poprawki. No, w takim kształcie go przedstawiam, proszę Wysoką Komisję o przyjęcie ustawy budżetowej na rok 2024. W związku z tym, że jest to moje pierwsze wystąpienie w roli ministra rolnictwa, jestem do państwa dyspozycji. Będziemy przykładac odpowiednią wagę do tego, żeby kontakt z parlamentem, zarówno z posłami, jak i z senatorami, był jak najczęstszy. Chcielibyśmy wypracować jak najlepsze rozwiązania dla polskiego rolnictwa, dla mieszkańców obszarów wiejskich. Polskie rolnictwo i polska żywność powinny być naszą chlubą, naszą marką. Musimy zrobić wszystko, żeby tak było. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję, Panie Ministrze.

Pan minister omówił tak naprawdę część budżetową 32, 33, 35 i 62. Myślę, że nie będziemy rozwijali tych obszarów. Ja teraz poproszę o głos panów senatorów.

Tak po kolei: czy pan senator Waldemar Pawlak ma uwagi i zapytania co do części 32?
Proszę bardzo.

SENATOR
WALDEMAR PAWLAK

Dziękuję, nie mam uwag.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Nie ma uwag. Dziękuję.

Jeżeli chodzi o część 33, pan senator Karpiński prowadzi w tej chwili posiedzenie komisji, ale był tu na początku naszego posiedzenia. Rozmawiał ze mną przed posiedzeniem komisji i twierdził, że nie ma uwag, jeżeli chodzi o część 33.

Pan senator Jerzy Chróścikowski, pan przewodniczący. Chodzi o rynki rolne, o część 35. Proszę bardzo.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Szanowni Państwo, to jest tak mała pula środków, że trudno dyskutować. To w sumie 8 miliardów 733 miliony 952 tysiące, a kwota przeznaczona na rynki to tylko 1%, w związku z tym ta dyskusja naprawdę jest trudna, trudno coś więcej dodać. Wskaźniki pokazują, że to jest 115% w stosunku do ubiegłego budżetu. No, można się zastanawiać, czy rzeczywiście starczy tych środków na wydatki związane z podwyżkami w administracji, z tymi 20% itd. To tylko moje wątpliwości. Nie wiem, czy ta kwota 115... No, będą cięcia innych wydatków, żeby starczyło na ten wzrost wynagrodzeń sfery budżetowej o 20%, który jest w budżecie zapisany.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję.

Kto z państwa odniesie się do tego problemiku?

Proszę bardzo, pan minister.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Oczywiście, tak jak powiedziałem, będziemy w trakcie roku myśleć o nowelizacji. No, zabezpieczone zostały 20-procentowe podwyżki, które wynikają ze zmian ustawowych, podwyżki dla pracowników i 30-procentowe podwyżki dla nauczycieli, bo to tak samo musimy uwzględnić. Aczkolwiek w ciągu roku będziemy pewnie szukać pieniędzy – nie wiem, czy jakieś środki będą dostępne – żeby ten dział wzmocnić. Zdajemy sobie sprawę z tego, że rynki rolne to wyzwanie, które wymaga jeszcze wielu dodatkowych środków, i będziemy tych środków zapewne szukać.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, tak, już jest.

Przechodzimy do części budżetowej 62 „Rybołówstwo”. Czy pan senator Górski chciałby w tym obszarze zabrać głos?

(Senator Maciej Górski: Tak.)

Proszę bardzo.

SENATOR
MACIEJ GÓRSKI

Dziękuję.

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze!

Jedno zdanie. W ubiegłym roku na wydatki było przeszło 190 milionów, a teraz są 122 miliony. Czy to wynika wprost z zakończenia programu „Rybacko i morze”? Poproszę o odpowiedź.

I zostałem jeszcze poproszony przez pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o zadanie pytania, czy te 20-procentowe podwyżki w tym roku dotyczą też pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Tak, to zmniejszenie w części 62 wynika, Panie Senatorze, z zakończenia programu unijnego „Rybacko i morze”. W związku z tym...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, stara perspektywa została zakończona.

A co do drugiego pytania, to wspomniane 20% będzie ujęte przy okazji korekty. No, musimy przyjąć korektę planu finansowego, ale te 20-procentowe podwyżki będą wypłacane. To jest przygotowane i będzie wypłacane.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefan Krajewski: Dziękuję.)

Panie Ministrze, tak naprawdę jedyne pozycje w tej części, które chyba od 3 lat są stałe, dotyczą postępu biologicznego, zarówno w produkcji zwierzęcej, jak i roślinnej. Tam nie ma wzrostu, nie ma żadnej korekty w dół, a jest to tak naprawdę najtańsza forma działań, jeżeli chodzi o obniżenie kosztów w gospodarstwach. Cały czas te 80 milionów przeznaczamy na postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej, bodajże 37 milionów na postęp hodowlany w produkcji roślinnej. No, nie wiem, czy to są kwoty adekwatne do potencjału, ale przede wszystkim do rozwoju... Ja rozumiem, że pewne środki są w instytutach naukowo-badawczych, które zapewne wspierają rozwój tych obszarów, ale należałoby to chyba przeanalizować, pochylić się nad tymi wydatkami.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Panie Przewodniczący, ten poziom faktycznie jest utrzymany, niemniej przy nowelizacji na pewno pochylimy się nad tym obszarem, będziemy starali się zwiększyć te kwoty. No, tak jak widzimy, w różnych częściach są zapisane środki, które były przygotowywane przez poprzedni rząd. My staramy się to wszystko kontynuować, nic nie zmieniać. No, wcześniej na pewne rzeczy się z rolnikami umówiliśmy, więc trzeba to zrobić, na pewno będziemy tych środków szukać.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Przechodzimy do części budżetowej 72 „Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego”.

Czy ktoś z państwa dyrektorów przybyłych na posiedzenie komisji chciałby wygłosić krótkie wprowadzenie?

Proszę bardzo.

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAREK SURMACZ

Marek Surmacz, pierwszy zastępca prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Część 72 dotyczy właśnie Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Wydatki budżetu państwa w części 72 „Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego”, zgodnie z ustawą budżetową na rok bieżący, na 2024 r., zaplanowano w kwocie 27 miliardów 427 milionów 610 tysięcy zł. Najważniejsza część naszego budżetu to dział 753 „Obowiązkowe ubezpieczenia społeczne”. Największa pozycja to dotacja dla Funduszu Emerytalno-Rentowego, zaplanowana w kwocie 24 miliardów 159 milionów 44 tysięcy zł, co oznacza wzrost w stosunku do ubiegłego roku o 10,4%. Dotacja stanowi głównie uzupełnienie środków funduszu na wypłatę świadczeń gwarantowanych przez państwo, a jej wzrost wynika z waloryzacji świadczeń emerytalno-rentowych.

Istotną pozycją są też wydatki na świadczenia finansowane z budżetu państwa, zlecone do wypłaty Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, zaplanowane w łącznej kwocie 3 miliardów 249 milionów 242 tysięcy zł. Tu jest wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 3 miliardy... To właśnie te 7 milionów 259 tysięcy. Znaczny wzrost wynika z planowanych wypłat z budżetu państwa, tj. z dodatkowego rocznego świadczenia dla emerytów i rencistów oraz kolejnego dodatkowego rocznego świadczenia dla emerytów i rencistów, które w 2023 r. finansowane były z Funduszu Solidarnościowego.

Zadania zlecone obejmują przede wszystkim wydatki na świadczenia dla inwalidów wojennych, wojskowych i osób represjonowanych oraz m.in. na ryczałty energetyczne, dodatki kombatanckie, kompensacyjne, świadczenia pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej, świadczenia wyrównawcze dla działaczy opozycji antykomunistycznej, a także rodzicielskie świadczenia uzupełniające oraz świadczenia pieniężne z tytułu pełnienia funkcji sołtysa.

Dotację dla Funduszu Prewencji i Rehabilitacji zaplanowano w kwocie 19 milionów 314 tysięcy zł. To jest wzrost o 5 milionów 658 tysięcy zł. Pozostałe działy to „Obrona narodowa” i „Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej”. Zaplanowano tutaj łączną kwotę 10 tysięcy zł, bo to jest niewielki margines tych zadań.

Fundusz Emerytalno-Rentowy. Przychody Funduszu Emerytalno-Rentowego oszacowano na łączną kwotę 27 miliardów 400 milionów 650 tysięcy zł. To jest wzrost o 10% w stosunku do roku ubiegłego. Podstawowymi źródłami przychodów tego funduszu są dotacja z budżetu państwa oraz składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. Wzrost wynika z waloryzacji

świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2024 r. Zaplanowano tutaj wskaźnik 112,3%. Przy wpis składek oszacowano na kwotę 2 miliardów 21 milionów, co stanowi 7,4% przychodów. Pozostałe przychody funduszu zostały zaplanowane na kwotę 71 milionów 725 tysięcy zł, z czego największymi pozycjami są zwroty nienależnie pobranych świadczeń i odsetki z tytułu zwłoki w opłacie składek. Do planu przyjęto liczbę ubezpieczonych na poziomie 1 miliona 7 tysięcy osób. Tu jest spadek w stosunku do roku poprzedniego o blisko 3,5%, tj. o 36 tysięcy ubezpieczonych. Proces sukcesywnego zmniejszania się liczby ubezpieczonych w kasie obserwujemy od 2006 r.

Koszty Funduszu Emerytalno-Rentowego zaplanowano w łącznej kwocie 27 miliardów 726 milionów 224 tysięcy zł. Tu jest wzrost o 11,2% w stosunku do roku 2023. Główną pozycję stanowią emerytury i renty rolnicze w kwocie 22 miliardów 571 milionów 367 tysięcy zł. Tu jest wzrost o 12,7% w stosunku do roku poprzedniego. W planie przyjęto założenie, że przeciętna liczba świadczeniobiorców wyniesie 955 tysięcy i będzie o 1,8% niższa niż w 2023 r. To jest spadek o 17 tysięcy świadczeniobiorców, co jest efektem sukcesywnego zmniejszania się tej liczby na przestrzeni poprzednich okresów. Przeciętną miesięczną wysokość świadczenia rolniczego zaplanowano na poziomie 1 tysiąca 831 zł bez dodatków, co daje wzrost o blisko 15% w stosunku do roku poprzedniego. Na pozostałe świadczenia, obejmujące m.in. zasiłki macierzyńskie, pogrzebowe, refundacje kosztów wypłaty świadczeń zbiegowych, zaplanowano środki w łącznej kwocie 2 miliardów 507 milionów 801 tysięcy zł. Tutaj jest wzrost o 0,6% w stosunku do 2023 r. Poza tym zaplanowano składki na ubezpieczenia zdrowotne rolników w kwocie 1 miliarda 771 milionów 165 tysięcy zł. To jest wzrost o 0,1% w stosunku do roku poprzedniego.

Przedstawię państwu Fundusz Prewencji i Rehabilitacji. Przychody Funduszu Prewencji i Rehabilitacji oszacowano na łączną kwotę 66 milionów 701 tysięcy zł, z czego 46 milionów 977 tysięcy zł stanowić będzie odpis z funduszu składkowego. To jest 70,4% przychodów. Na maksymalnym ustawowym poziomie stanowi to 6,5% wydatków funduszu składkowego.

Koszty realizacji zadań Funduszu Prewencji i Rehabilitacji zaplanowano na poziomie 66 milionów 575 tysięcy zł, co daje wzrost o 0,3% w stosunku do roku poprzedniego. Główną część kosztów, tj. 80,7%, 56 milionów 706 tysięcy zł – to jest poziom z ubiegłego roku – stanowią środki przeznaczone na zakup usług zdrowotnych, czyli na podstawowe zadanie kasy w tym zakresie. Jeśli chodzi o koszty rehabilitacji oraz stawki odpłatności za osobodzień rehabilitacji, to tutaj są wydatki w zakresie turnusu rehabilitacyjnego dla rolników – 46 milionów 600 tysięcy zł, rehabilitacja lecznicza dzieci rolników – 4 miliony 671 tysięcy zł, rehabilitacja lecznicza osób uprawnionych do emerytury rolniczej – 1 milion 827 tysięcy zł.

Przechodzę teraz, Wysoka Komisjo, do funduszu administracyjnego. Przychody funduszu administracyjnego oszacowano na kwotę 1 miliarda 53 milionów 139 tysięcy zł. Podstawową pozycję w zakresie przychodów tego funduszu stanowi odpis z Funduszu Emerytalno-Rentowego w wysokości 872 milionów 891 tysięcy zł. To jest 82,9% przychodów ogółem, co stanowi 3,25% planowanych wydatków funduszu. Zgodnie z ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników wynosi on 3,5% planowanych wydatków Funduszu Emerytalno-Rentowego. Nastąpił tu wzrost w stosunku do 2023 r. o 13,3%. Jest też odpis z funduszu składkowego w kwocie 86 milionów 727 tysięcy zł. Zgodnie z zapisem ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników na maksymalnym poziomie jest to 12% planowanych wydatków funduszu składkowego. Wzrost wynika z planowanych wydatków funduszu składkowego, wyższych o blisko 6% w stosunku do roku ubiegłego.

Koszty realizacji zadań funduszu administracyjnego zaplanowano w kwocie 1 miliarda 138 milionów 444 tysięcy zł. To jest wzrost o 13,7% w stosunku do roku ubiegłego. Największa pozycja obejmuje koszty wynagrodzeń osobowych. Zaplanowane są one w kwocie 583 milionów 900 tysięcy zł, co stanowi 51,3% kosztów ogółem.

Planowany jest wzrost wynagrodzeń dla pracowników KRUS o 20% wraz z obligatoryjnym wyrównaniem wynagrodzeń zasadniczych do minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2024 r. Zatrudnienie zaplanowano na poziomie 6 tysięcy 400 etatów, przy średnim wynagrodzeniu w kwocie 6 tysięcy 686 zł, bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz środków z Centralnego Funduszu Wypłat Okolicznościowych. Dominujące koszty usług obcych związane są z usługami pocztowymi i bankowymi, czyli z doręczaniem świadczeń – 111 milionów 692 tysiące zł. Reszta to głównie

zakup usług remontowych i informatycznych oraz pozostałe koszty własne, w tym zakup energii. Bardzo dziękuję za uwagę.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję panu prezesowi.

Mam przed sobą pismo skierowane do pani marszałek Senatu, podpisane przez przewodniczącego Rady Ubezpieczenia Społecznego Rolników, mówiące właśnie o zwiększeniu przychodów funduszu w postaci dotacji z budżetu państwa do kwoty 29 milionów, prawie 30 milionów zł. Panie Prezesie, czy w tym budżecie jest to zawarte, czy nie? Pan szczegółowo, bardzo dokładnie referował nam przychody funduszu rehabilitacyjnego. Jest to uwzględnione czy nie jest?

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAREK SURMACZ

Panie Przewodniczący, to jest postulat Rady Rolników. On póki co jest właśnie postulatem, czyli nie został jeszcze spełniony.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Rozumiem, tak im odpowiem. Dziękuję.

A teraz oddam głos panu senatorowi Beniaminowi Godyle jako senatorowi wiodącemu, który ewentualne uwagi...

SENATOR
BENIAMIN GODYLA

Dziękuję.

Ja rozumiem, że te podwyżki 20-procentowe są już w budżecie. Tak?

(Zastępca Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Marek Surmacz: Tak, są zaplanowane.)

Uważam, że to jest bardzo dobre, bo do tej pory uzupełniano to zawsze tylko do najniższej krajowej. Wiemy, że pracownicy KRUS zarabiali zawsze najniższą krajową. Muszę powiedzieć, że ta średnia inaczej wychodziła, bo były dodatki, ale podstawa była zawsze najniższa. A teraz już nie będzie tego spłaszczenia. No, zawsze dokładaliśmy do najniższej, a teraz tego spłaszczenia już nie będzie. Tak że to by było na tyle. Dziękuję.

(Zastępca Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Marek Surmacz: Dziękuję.)

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Proszę bardzo, pan przewodniczący.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

No, ja tutaj mam wątpliwości co do słów kolegi, bo podział środków... Ja mam wątpliwość, czy to będzie tak, że najpierw wszyscy pracownicy, którzy zarabiają dzisiaj minimalną, będą mieli to podniesione do czterystu z groszami i do tego dostaną waloryzację, czy to będzie policzone w ten sposób, że doda się 20% do podstawy, która była w ubiegłym roku. Bo pamiętam, że w poprzednich latach problemem było zawsze to, jak te środki zostaną wewnętrznie podzielone. Następowало spłaszczenie

i ci, co np. mieli kiedyś 3 tysiące... Ta minimalna rosła, a oni zostali przy 3 tysiącach, mieli minimalną plus dodatki. No, ten przepis mówił, że tu muszą być te inne dodatki. To jest ta moja wątpliwość: czy dalej będzie takie spłaszczenie, jakie było do tej pory, czy nie będzie tego spłaszczenia?

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAREK SURMACZ

Najpierw w ramach tego 20-procentowego funduszu wypełniamy zobowiązanie wynikające z najniższych wynagrodzeń. Pozostała kwota jest już dzielona i wynosi po uśrednieniu 16% na pracownika. Czyli najpierw wypełniamy zobowiązanie dotyczące najniższych wynagrodzeń.

(Senator Jerzy Chróścikowski: No tak, ale to już nie będzie 20%.)

Łącznie fundusz podwyżkowy wynosi 20%.

(Głos z sali: Łącznie 20%...)

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

I przechodzimy teraz do agencji restrukturyzacji.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Ale mam jeszcze jedno pytanie. Otóż wniosek rady został już przedłożony. Czy jest możliwość, żeby wewnątrz... Bo tam się podaje stawki, podaje się, ile konkretnie wyniesie stawka na rolnika, który jest już emerytem. Tam jest problem wysokości stawki, a zarazem jest podane, jaka liczba osób może korzystać. W związku z tym rozumiem, że jak te stawki zostaną... Jeśli nic nie zostanie zmienione, wewnątrz czy zewnątrz, w następnej korekcie, to nie będzie mogło w tym uczestniczyć więcej rolników, którzy są na emeryturach. To blokuje dostęp. No, myśmy już poprzednio ograniczyli w ustawie tę dostępność, bo w pierwszej wersji o wiele, wiele więcej osób miało dostęp do tego. A to by świadczyło, że w tym budżecie nie wystarczy na więcej, niż jest zaplanowane, jeśli chodzi o możliwości rehabilitacji, czyli tzw. sanatoryjnego leczenia. Czy to zostanie zmienione?

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAREK SURMACZ

Panie Senatorze, Panie Przewodniczący, z pewnością liczba rolników oczekujących na możliwość skorzystania z rehabilitacji, w ogóle z usług rehabilitacyjnych czy leczniczych, wciąż narasta. To wynika także z tego, że z tytułu ustawy budżetowej mamy limity w tym zakresie. Oczywiście jesteśmy w stanie zapewnić tę usługę dużo większej liczbie osób. Z tego też wynika postulat Rady Rolników, żeby zwiększyć te fundusze o dodatkowe środki, żeby zwiększyć zakres czy limit osób, dla których dostępna byłaby możliwość rehabilitacji i leczenia w naszych centrach rehabilitacji rolników.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

To ja mam jeszcze jedno pytanie. Czy pan minister przewiduje, że po korekcie... Bo pan już wspomniał, że będzie praca nad korektami. Chodzi o to, żeby zwiększyć te możliwości. Rada Rolników wnioskuje o te 10... Nie wiem, czy będzie tyle, nie wiem, ile tam z tego wyniknie. Czy ministerstwo podejmie takie decyzje, żeby rzeczywiście zwiększyć dostępność tego dla rolników, żeby z rehabilitacji mogli korzystać ci, którzy są... Bo tu mówimy głównie o rolnikach, którzy są emerytami, a którym myśmy dali już ten przywilej.

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAREK SURMACZ

Zdrowie rolników jest dla nas bardzo ważne. Jeżeli tylko pojawią się takie możliwości, to przy okazji korekty będziemy zwiększać te środki, żeby starczyło ich dla wszystkich. No, to jest społeczny problem, który trzeba rozwiązać. Ich trzeba rehabilitować, leczyć. Najciężej pracujący ludzie muszą mieć dostęp do rehabilitacji.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

I przechodzimy do załącznika nr 11. Rozpoczynamy od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Pani Dyrektor, poproszę o krótkie wprowadzenie do planu budżetu agencji wraz z tymi wszystkimi załącznikami, które agencji dotyczą. No, w różnych pozycjach jest to rozpisane.

DYREKTOR DEPARTAMENTU FINANSOWEGO
W AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA
TERESA WRZOSEK

Dziękuję bardzo.

Teresa Wrzosek, dyrektor Departamentu Finansowego w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka...

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Przepraszam, Pani Dyrektor.

Bardzo przepraszam, ale obiecałem stronie społecznej... Jest z nami pan...

(Pan Grzegorz Jedamski: ...Grzegorz Jedamski.)

Tak, Jedamski Grzegorz.

(Pan Grzegorz Jedamski: Rolnik emeryt.)

Pan ma pytanie, a ja obiecałem, że w tej części dotyczącej KRUS zabierze głos. To moja wina, mea culpa.

Proszę bardzo.

PAN
GRZEGORZ JEDAMSKI

Szanowni Państwo! Szanowny Panie Przewodniczący! Szanowni Panowie Senatorzy!

Mam jedną uwagę. Jak państwu wiadomo, w ubiegłym roku, kiedy procedowano nad ustawą o ubezpieczeniu społecznym rolników, kluby parlamentarne Nowej Lewicy i PSL zgłosiły poprawkę, by emerytura podstawowa równała się emeryturze minimalnej. Niestety poprawka ta, pomimo głosów całej zjednoczonej opozycji, nie przeszła i zostaliśmy z problemem do dzisiaj.

(Głos z sali: Emeryturze minimalnej czy płacy minimalnej?)

Mówię o emeryturze podstawowej, która miała się równać emeryturze minimalnej, o przepisach ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W związku z tym te emerytury i renty rolnicze są na poziomie, jak państwo wiedzą... Pan prezes Surmacz to przedstawił. Zaplanowano na przyszły rok 1 tysiąc 831 zł, a zatem jedynie ok. 50% przeciętnej emerytury wypłacanej przez ZUS. Jest to nie do pogodzenia z prawami wynikającymi z konstytucji. To naruszenie sprawiedliwości społecznej, a także godności każdego obywatela, który ma wypłacaną emeryturę czy rentę poniżej minimum socjalnego. Jak państwu wiadomo, świadczenia na poziomie minimum socjalnego są to świadczenia, które gwarantują możliwość przeżycia bez biologicznej i społecznej degradacji. A zatem ja to w tym aspekcie rozpatruję. Jeżeli emerytury zaplanowane na przyszły rok w rolnictwie wynoszą przeciętnie 1 tysiąc 831 zł brutto, tj. 1 tysiąc 600 zł netto – niewiele tę kwotę przekraczają – to są one znacznie poniżej progu minimum socjalnego, który w tej chwili wynosi już powyżej 1 tysiąca 700 zł.

A zatem, po pierwsze, jest to budżet – ten, który został zaplanowany – niespełniający wymogów wynikających z konstytucji. Po drugie, mam nadzieję, że w ubiegłej kadencji Sejmu ówczesna opozycja nie zgłosiła tej poprawki tylko po to, żeby się przypodobać społeczeństwu wsi, że wynikało to z troski o dobro społeczeństwa. W związku z tym wyrażam nadzieję, że w tej kadencji Sejm niezwłocznie podejmie prace nad petycją, którą złożyłem, wnosząc o odpowiedni wzrost emerytury podstawowej, o wzrost do kwoty 100% emerytury minimalnej, tak jak było od roku 1990. Niestety niechlubną ustawą z 2016 r. emerytura podstawowa została obniżona poniżej 90% emerytury minimalnej. W styczniu ubiegłego roku została ona troszkę podwyższona, ale niestety, z naruszeniem konstytucji, pozostała na poziomie 90% emerytury minimalnej.

Konsekwencją tego są te oplakane, żalosalne emerytury wypłacane rolnikom. Jest to nie do pogodzenia, jak powiedziałem, z zapisami konstytucji. Nie będę powtarzał tych powodów. Przedstawiłem je szeroko w 4 pismach skierowanych do Sejmu w listopadzie, w grudniu, w styczniu tego roku. Na stronie Senatu wszystkie te pisma są zamieszczone w uwagach obywatelskich, osoby zainteresowane mogą się z tym zapoznać. Mam nadzieję, że panowie senatorzy pochylą się nad powodami wskazanymi w tychże pismach. Nie będę się powtarzał. Jest to dramat wołający o pomstę do nieba. Rolnicy od 20 lat są spychani... są degradowaną klasą społeczną...

(Przewodniczący Ryszard Bober: Panie Grzegorzu, umówiliśmy się na określony czas.)

Tak, przepraszam. A więc kończąc...

(Przewodniczący Ryszard Bober: Sentencję pan wypowiedział.)

Już kończę, Panie Przewodniczący.

W związku z tym wyrażam nadzieję, że Sejm podejmie się zmiany ustawy, tak aby emerytura podstawowa równała się emeryturze minimalnej. Zachodzi potrzeba zwiększenia budżetu w obszarze wydatków na emerytury i renty, który obecnie jest zaplanowany w kwocie 22 miliardów 571 milionów, zwiększenia tej pozycji o kwotę 2 miliardów 507 milionów 930 tysięcy, by zapewnić wypłatę emerytur po zmianie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, po zmianie w aspekcie emerytury podstawowej, która powinna być zrównana z emeryturą minimalną z tytułu ubezpieczenia emerytalno-rentowego z FUS. No, jest to wymóg konstytucyjny, więc miejmy nadzieję, że obecna władza, tzn. większość parlamentarna, jest świadoma tego problemu. Wszak Lewica złożyła nawet projekt w ubiegłej kadencji...

(Przewodniczący Ryszard Bober: Ale ja bym prosił o niepolityczne...)

Dobrze...

(Przewodniczący Ryszard Bober: Do rzeczy, Panie Grzegorzu. To jest posiedzenie komisji. Myślę, że te pisma, które pan przekazał, wszyscy otrzymali od pana. Jest pan wielkim orędownikiem tej sprawy. Ja dziękuję za te wszystkie starania, ale naprawdę prosiłbym...)

Jeszcze parę zdań, już kończę. Panie Przewodniczący, dziękuję.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję za cierpliwość.

Proszę państwa, Panowie Senatorzy, proszę o sformułowanie poprawki do budżetu, o dodanie tej pozycji, którą wskazałem, tj. 2 miliardów 507 milionów 930 tysięcy zł, o dodanie ponad 11%,

by zapewnić te 100%, a nie 90%. Mam nadzieję, że obecna większość parlamentarna, świadoma błędów popełnionych w stosunku do rolnictwa, dokona odpowiednich zmian i w konsekwencji te emerytury będą podwyższone. Nie mówię już o problemie emerytury minimalnej. Gdyby on miała być podwyższona – a w świetle konstytucji powinna być podniesiona do poziomu ok. 2 tysięcy zł – to zachodziłaby potrzeba zwiększenia tej pozycji dodatkowo o 3 miliardy zł. Proszę o pochylenie się nad tym problemem przez panów senatorów i wniesienie stosownej poprawki do budżetu. Dziękuję za uwagę, Panie Przewodniczący. Dziękuję państwu.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.
Pan senator Chróścikowski, pan przewodniczący. Proszę.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Chciałbym tu powiedzieć koledze, który reprezentuje rolników, że mówi bardzo słusznie. My też byśmy chcieli to zrobić, tylko że, tak jak pan wspomniał, najpierw trzeba zmienić ustawę. Chcę powiedzieć, że poprzednio była dość długa walka o to, żeby podnieść te wskaźniki, bo były potężne straty. Częściowo je nadrobiliśmy, ale tylko częściowo. Wniosek był taki, że trzeba dalej to robić. Ja mam nadzieję, że obecny pan minister przychyli się do postulatu zmiany ustawy. A co do budżetu, to bez zmiany ustawy my tego nie możemy zrobić. W związku z tym propozycja... My wszyscy jesteśmy chętni, my byśmy to zwiększyli, tylko nie ma podstawy prawnej. My tej podstawy prawnej oczekujemy jako senatorzy. No, my problem znamy, my go już tutaj poprzednio przeciwczyliśmy, my wiemy, o co chodzi, ale tu musi być decyzja rządu – mówmy uczciwie: rządu, nie tylko samego pana ministra, ale i ministra finansów – żeby zmienić tę podstawę. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.
Ten wskaźnik to rzeczywiście 0,9. No, przy tych przelicznikach, bodajże 1,18 i 1,23, skutek był taki, że emerytura rolnicza wykraczała poza normalną, która jest przyznawana wszystkim obywatelom.
Czy ktoś z państwa z KRUS chce się odnieść do tego? Czy pan minister nawiąże do tej sytuacji, z którą tu się mierzymy?

ZASTĘPCA PREZESA KASY ROLNICZEGO UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO
MAREK SURMACZ

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!
Będzie ustawa, my będziemy ją wykonywać. To jest oczywiste, to się wiąże ze środkami, którymi dysponuje władza ustawodawcza. Potrzebne jest uchwalenie tego, przejście całej procedury ustawodawczej. My wykonujemy te zadania, z przyjemnością wdrożymy te lepsze dla rolników rozwiązania.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.
Rzeczywiście wymaga to uregulowań czy, tak jak pan przewodniczący Chróścikowski mówił, inicjatywy ustawodawczej. Jak będzie wola rządu, będziemy regulowali tę sprawę. Myślę, że to

wymaga porozumienia ponad politycznymi podziałami. Musimy normalnie rozmawiać o tej sytuacji, która dotyczy rolników, właśnie tej sfery.

Przepraszam bardzo panią dyrektor. Wracamy do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Bardzo proszę o przedstawienie założeń.

**DYREKTOR DEPARTAMENTU FINANSOWEGO
W AGENCJI RESTRUKTURYZACJI I MODERNIZACJI ROLNICTWA
TERESA WRZOSEK**

Dziękuję bardzo.

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo!

W projekcie planu finansowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na rok 2024 w układzie kasowym ujęto dochody w kwocie 3 miliardów 315 milionów 241 tysięcy zł, w tym środki pochodzące z dotacji i subwencji w kwocie 3 miliardów 304 milionów 684 tysięcy zł: dotacja podmiotowa na finansowanie wydatków bieżących agencji – 1 miliard 943 miliony 74 tysiące zł, dotacja celowa na realizację zadań ustawowych, tzw. pomoc krajową – 1 miliard 21 milionów 724 tysiące zł, dotacja celowa na finansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej, pomoc techniczna dla agencji, wydatki bieżące – 102 miliony 757 tysięcy zł. Tutaj są środki pochodzące z pomocy technicznej PROW 2014–2020 w kwocie 89 milionów 887 tysięcy zł oraz z programu „Fundusze Europejskie dla Rybactwa” w wysokości 3 milionów 861 tysięcy zł Łączna kwota środków na finansowanie i współfinansowanie pomocy technicznej w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Rybactwa” wynoszą 12 milionów 870 tysięcy zł, środki pochodzące z dotacji na inwestycje i zakupy inwestycyjne – 237 milionów 129 tysięcy zł, pozostałe dochody – 10 milionów 557 tysięcy zł.

Planowane dochody w wysokości 3 miliardów 315 milionów 241 tysięcy zł przeznaczone będą na finansowanie wydatków w takiej samej wysokości. Podzielono je na wydatki na funkcjonowanie w kwocie 2 miliardów 46 milionów 2 tysiące zł, wydatki majątkowe na inwestycje i zakupy inwestycyjne w kwocie 237 milionów 129 tysięcy zł, wydatki na realizację zadań ustawowych w kwocie 1 miliarda 21 milionów 724 tysięcy zł oraz pozostałe wydatki w kwocie 10 milionów 386 tysięcy zł.

W zakresie wydatków na funkcjonowanie planowanych w kwocie 2 miliardów 46 milionów 2 tysiące zł szczególnie duża kwota została przeznaczona na finansowanie wynagrodzeń. Stanowią one główną pozycję w planie finansowym w zakresie wydatków bieżących. Obecnie w procedowanym planie są środki na wynagrodzenia w kwocie 1 miliarda 185 milionów 455 tysięcy zł oraz na składki w kwocie 236 milionów 119 tysięcy zł. Drugą istotną pozycją w planie finansowym w zakresie wydatków są usługi obce, które są planowane w 2024 r. w kwocie 488 milionów 697 tysięcy zł. Ponadto w zakresie wydatków bieżących będą finansowane takie wydatki, jak materiały i energia – 78 milionów 139 tysięcy zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 8 milionów 865 tysięcy zł, podatki i opłaty – 1 milion 25 tysięcy zł, pozostałe wydatki na funkcjonowanie – 47 milionów 702 tysiące zł.

Należy tutaj wskazać, że koszty, wydatki planowane w roku 2024 wzrastają o ok. 11% w stosunku do 2023 r., a główny wzrost wynika ze wzrostu wynagrodzeń i składek od wynagrodzeń, a także usług obcych. Wynika on również z waloryzacji czynszów, wzrastają też koszty materiałów i energii w związku ze wzrostem cen tych materiałów.

Jeśli chodzi o wydatki majątkowe, które są planowane w wysokości 237 milionów 129 tysięcy zł, przeznaczone są one na budowę i rozbudowę systemów IT agencji, budowę i aktualizacje systemu identyfikacji działek rolnych, budowę i przebudowę lokali oraz inne wydatki majątkowe, takie jak zakup niezbędnego oprogramowania sprzętu informatycznego i biurowego, w zakresie infrastruktury technicznej, zakup środków transportów i inne wydatki majątkowe.

Kolejną część stanowią wydatki na realizację zadań ustawowych, jest to tzw. pomoc krajowa, która obecnie w projekcie planowana jest w kwocie 1 miliarda 21 milionów 724 tysięcy zł. Pan

minister też już wymienił pozycje pomocy krajowej, które będą finansowane w ramach tej kwoty. Będą to dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych i częściowa spłata kapitału. Plany dla akcji kredytowej w tym zakresie są oszacowane na 1,5 miliarda zł, a dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, tzw. klęskowych, przy zaplanowanej akcji kredytowej na 1 miliard zł.

Ponadto w zakresie wydatków na realizację zadań mieści się finansowanie lub dofinansowanie ponoszonych przez producentów rolnych kosztów zbioru, transportu i unieszkodliwiania padłych zwierząt, to jest kwota ponad 202 milionów zł, finansowanie zalesiania gruntów rolnych, dopłaty krajowe do materiału siewnego, pomoc finansowa w ramach refundacji wydatków poniesionych przez producenta świń na dostosowanie gospodarstw do wymogów utrzymania świń, tzw. bioasekuracja, pomoc finansowa dla kół gospodyń wiejskich w wysokości 120 milionów.

Na pozostałe planowane wydatki, które nie zostały ujęte w projekcie planu finansowego, posiadamy środki w rezerwach. Po przyjęciu ustawy budżetowej przygotujemy korektę planu finansowego i określone środki zostaną wniesione do planu finansowego agencji, tak jak i w zakresie wynagrodzeń kwota uzupełniająca do 20% zostanie przygotowana w projekcie korekty planu finansowego. Dziękuję bardzo za uwagę.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Czy pan senator Pupa ma uwagi do przedłożonego materiału?

SENATOR
ZDZISŁAW PUPA

Uwag nie mam, bo zostało to bardzo szczegółowo przedstawione przez panią prezes, ale chciałbym zapytać, czy te pieniądze, o których pani mówiła, są wystarczające. Jak ta sytuacja wygląda z perspektywy pani prezes i pana ministra? Czy one są wystarczające? Czy będzie potrzeba nowelizacji budżetu? Jakie są perspektywy przed agencją? Pytam, bo jesteście w tej chwili, można powiedzieć, na początku drogi. Chciałbym się też dowiedzieć, wszyscy jesteśmy ciekawi, jakie plany i zamiary ma agencja w perspektywie tego roku czy najbliższych lat. To też byłoby dla nas interesujące. Jeśli można by było o tym powiedzieć, to byłbym wdzięczny. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Panie Prezesie, Pani Dyrektor, macie państwo zapisane środki w wysokości ponad 3 miliardów 400 milionów zł w ramach działalności ARiMR z perspektywy 2014–2020. Do tego dochodzi z obecnej perspektywy 1 miliard 700. Czy agencja jest w stanie i na jakie programy, projekty będzie starała się wykorzystać te środki? Mam świadomość tego, że w pewnych obszarach, chociażby wsparcia, mówię o rozpisany konkursie, wykonanie jest na poziomie poniżej 50%. W niektórych innych działaniach również są rozpisane konkursy, konkursy dla rolników, dla przetwórstwa, które jeszcze nie są zrealizowane. Mam obawy o to, czy te środki zostaną do końca perspektywy wykorzystane. Chciałbym, żebyście państwo odnieśli się również do tej kwestii. Dziękuję bardzo.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Faktycznie agencja obsługuje ok. 200 działań, jest to bardzo duża liczba i pracownicy zatrudnieni w biurach powiatowych, w oddziałach regionalnych, w centrali pracują, żeby te wnioski

oczywiście w maksymalnym tempie i w określonych ustawowo terminach przeprocedować. W tej chwili jesteśmy na etapie analizy tego, jak wygląda poziom zaawansowania wszystkich prowadzonych przez agencję działań. Oczywiście zdajemy sobie sprawę z tego, że na chwilę obecną wszystkie potrzeby są zabezpieczone, ale jeżeli będą pojawiać się kolejne wyzwania, będziemy takich środków szukać, są rezerwy, jest rezerwa ogólna, z której, jeżeli trzeba będzie, będziemy korzystać.

Dziś skupiamy się na tym, co jest już przygotowane w harmonogramie naborów na 2024 r. Zakończył się nabór chociażby na zmianę pokryć dachowych, w którym wpłynęło chyba ponad 45 tysięcy wniosków, na ok. 20 tysięcy jest finansowanie. Ja osobiście jestem zwolennikiem tego, żeby sfinansować te wnioski, które wpłynęły, poprzesuwać środki, bo praca już została wykonana, koszty przez rolników zostały poniesione, wnioski zostały wypełnione, jest tu też koszt obsługi tych wniosków, bo czy to doradztwo państwowe, czy doradztwo prywatne, to ktoś za to pieniądze już dostał. Oczywiście tutaj musimy położyć nacisk na to, żeby maksymalnie wykorzystywać pieniądze z kończącej się perspektywy, z tego, co jest zaplanowane, bo nie chcemy, żeby jakiegokolwiek euro wróciło do Brukseli, chcemy, żeby zostało wydane na miejscu i służyło rozwojowi polskiego rolnictwa.

Tak jak tu już wcześniej, w poprzednich wystąpieniach mówiono, tak i u nas, jeżeli będzie potrzeba korekty, będziemy jej dokonywać. Środki na dofinansowanie do kukurydzy, które zapewniliśmy w budżecie, środki na zwiększenie akcji kredytowej tzw. kredytów płynnościowych są zapewnione, także na wypadek suszy... To wszystko jest w tej chwili zbierane, te informacje spłynęły do nas, lada moment będziemy podejmować decyzje. Kierownictwo agencji pracuje nad tym, jako ministerstwo jesteśmy też w stałym kontakcie z przedstawicielami agencji restrukturyzacji, żeby te wszystkie działania pomocowe jak najszybciej obsłużyć, zdając sobie też sprawę z tego, że za chwilę rusza kolejna kampania przyjmowania wniosków o płatności obszarowe i wypłata środków z ekoschematów, innych płatności z poprzedniego naboru. To wszystko jest na dobrej drodze i za chwilę, mam nadzieję, będziemy mogli chwalić się tymi sukcesami. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.
Jeszcze pan przewodniczący Chróścikowski.

SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI

Chciałem o to zapytać, ale pan minister wspomniał w ostatnim momencie swojej wypowiedzi o tym, że są zapewnione środki na tzw. dopłaty do kukurydzy, 1 miliard, o ile pamiętam. Jest zgoda Komisji. Czyli rozumiem, że Komisja tylko wydała zgodę, a uruchamiamy własne środki budżetowe. Czy te środki są w rezerwie, czy one są już przypisane do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która będzie płatnikiem, mam nadzieję?

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Notyfikacja Komisji jest, środki są zapewnione w budżecie. Tutaj jest...
(*Senator Jerzy Chróścikowski: Ale w rezerwie? Gdzie one są?*)
(*Głos z sali: W rezerwie.*)

W rezerwie, więc będziemy musieli je przesunąć, dokonać aktualizacji w planie i będziemy je wypłacać.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję, Panie Ministrze.

I przechodzimy do planu finansowego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa wraz z planem finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

Proszę bardzo.

PEŁNIĄCA OBOWIĄZKI DYREKTOR BIURA FINANSOWO-KSIĘGOWEGO
W KRAJOWYM OŚRODKU WSPARCIA ROLNICTWA
DOROTA SKRZYPSKA

Dzień dobry.

Dorota Skrzypska, pełniąca obowiązki głównego księgowego w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa.

Szanowny Panie Przewodniczący! Panowie Senatorowie! Szanowni Państwo!

(Przewodniczący Ryszard Bober: Proszę bliżej mikrofonu.)

Dochody Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa planowane są na kwotę 636 milionów 413 tysięcy. Z tego największą pozycję, 617 milionów 36 tysięcy, stanowią środki pochodzące z Zasobu na koszty funkcjonowania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oraz dotacja celowa w wysokości 13 milionów 593 tysięcy zł. Jest to dotacja celowa „Pomoc techniczna” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – 5 milionów 729 tysięcy oraz „Pomoc techniczna”, „Fundusze europejskie na pomoc żywnościową 2021–2027” – 7 milionów 864 tysięcy.

Wydatki w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa planowane są w wysokości 636 milionów 413 tysięcy. Z tego wydatki związane z funkcjonowaniem Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa – 458 milionów 757 tysięcy, wydatki majątkowe – 50 milionów, wydatki na realizację zadań – 127 milionów 656 tysięcy. Jeśli chodzi o wydatki na funkcjonowanie, największą pozycję stanowią wynagrodzenia wraz z pochodnymi, wynagrodzenia osobowe planowane są w kwocie 259 milionów 561 tysięcy.

Wydatki majątkowe, 50 milionów zł, w szczególności przeznaczone są na zakup oprogramowania i infrastruktury informatycznej, modernizację siedzib, w szczególności w oddziale terenowym w Lublinie, we Wrocławiu czy Koszalinie, oraz sekcji zamiejscowych, jak np. w Pile, także na adaptację budynku siedziby oddziału terenowego w Białymstoku. Wydatki na realizację zadań w kwocie 127 milionów 656 tysięcy przeznaczone będą na działania w zakresie promocji produktów rolnych, rolno-spożywczych, hodowli roślin uprawnych oraz zwierząt gospodarskich – kwota 127 milionów 56 tysięcy. Wspieranie rozwoju współpracy handlowej sektora rolno-spożywczego za granicą – 19 milionów 500, wsparcie działań na rzecz odnawialnych źródeł energii – 1 milion 500, wsparcie działań rozwojowych i inwestycyjnych – 15 milionów, restrukturyzacja zadłużenia podmiotów prowadzących gospodarstwa rolne – 57 milionów 446 tysięcy.

Jeżeli chodzi o Zasób, wpływy z zagospodarowania mienia Zasobu planowane są w wysokości 1 miliarda 828 milionów, z tego wpływy ze sprzedaży mienia Zasobu – 1 miliard 46 milionów, z odpłatnego korzystania mienia Zasobu – 717 milionów. Wydatki planowane są w kwocie 1 miliarda 605 milionów, z tego koszty na funkcjonowanie KOWR – 617 milionów, przekazy zewnętrzne – 136 milionów, przekazanie nadwyżki do budżetu państwa oraz zasilenie Funduszu Rekompensacyjnego w kwocie 106 milionów 720 tysięcy. Wydatki w zakresie gospodarowania mieniem Zasobu planowane są w wysokości 617 milionów zł, są one przeznaczone na inwestycje, remonty i rozbiórki – w kwocie 235 milionów zł, utrzymanie mienia niezagospodarowanego – 72 miliony, są to w szczególności podatki lokalne, podatek rolny, leśny, podatek od nieruchomości, ochrona obiektów na mieniu niezagospodarowanym, ubezpieczenia majątkowe. Wydatki związane z rozdysponowaniem mienia zasobu planowane są w wysokości 25 milionów. Są to w szczególności prace związane z przygotowaniem nieruchomości do rozdysponowania, takie jak prace geodezyjne, wyceny majątkowe, ogłoszenia czy czynności notarialne. Pozostałe wydatki – 285 milionów zł,

w szczególności jest to VAT odprowadzony do urzędu skarbowego z tytułu sprzedaży gruntów inwestycyjnych, od których KOWR jest zobowiązany odprowadzać podatek VAT. Na bezzwrotną pomoc finansową przeznaczone jest 35 milionów zł. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER**

Dziękuję bardzo.

Zasób i KOWR to są takie instrumenty w rękach pana ministra, za pomocą których pan minister realizuje różne zadania dotyczące obszarów rolnych.

Kilka uwag. Po pierwsze, rozumiem, że pracownicy Zasobu są normalnie pracownikami KOWR i finansowani są z tych 637 milionów przekazywanych z Zasobu do KOWR?

(Pełniąca Obowiązki Dyrektor Biura Finansowo-Księgowego w Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa Dorota Skrzypska: Tak.)

Dobrze.

Kolejne pytanie dotyczy 57 milionów, które państwo macie na restrukturyzację gospodarstw rolnych w trudnej sytuacji. Wiem, zwracają się z tym do mnie rolnicy... Myślę, że będzie trzeba w Senacie zorganizować taką konferencję, łącznie z windykatorami, także z bankami, w celu całościowego rozwiązania tego problemu. Niestety, ustawa nie zabezpieczyła rolników w pewnym wymiarze kodeksu postępowania cywilnego, który ograniczał działania komornicze w obszarze windykacji z tytułu zadłużenia. Może kwota 280 milionów całościowego zadłużenia przeterminowanych kredytów nie jest duża, ale chciałbym zapytać, ile gospodarstw w tym okresie państwo zrestrukturyzowaliście.

Panie Ministrze, kolejny obszar to jest promocja. Ja wiem, że promocja jest wszędzie, w każdej instytucji, ale chyba trzeba skoordynować te działania. 34 miliony w KOWR na jedne działania dotyczące różnych obszarów promocji i kolejne 19 milionów na działania promocyjne, ale już na rynkach zewnętrznych, zagranicznych. Do tego są środki w Agencji Restrukturyzacji Rolnictwa. Do tego środki na promocję, które minister rolnictwa ma w budżecie. Do tego dochodzi jeszcze fundusz promocji różnych rynków rolnych. Myślę, że te działania należy w taki sposób skoordynować, aby nie było wielu form wsparcia tych samych przedsięwzięć, które się odbywają na terenie kraju czy poza jego granicami. Wiem, że promocja to jest bardzo ważny obszar, bo rzeczywiście rolnictwo, przemysł rolno-spożywczy to jest bardzo, bardzo ważny element. Chodzi tu nie tylko o dochody dla budżetu, ale również o podstawową działalność rolniczą, bo 30% naszej działalności musi być wyeksportowane, żeby rynek artykułów rolnych funkcjonował w miarę normalnie, łącznie z zabezpieczeniem.

Mam kolejne pytanie i to takie, myślę, chyba już bardziej polityczne. Panie Ministrze, czy nie czas już podjąć decyzję, aby rzeczywiście wszystkie agencje miały własną wspólną siedzibę? One o tym mówiły. W poprzednim budżecie KOWR, o ile dobrze pamiętam, było 120 milionów na inwestycje. Nie znam wyniku z ubiegłego roku, jaki KOWR przedstawił, ale są zabezpieczone tereny i myślę, że warto podjąć starania i działania, aby rzeczywiście wszystkie instytucje rolnicze miały własną siedzibę, żeby łatwiej można było tym wszystkim zarządzać. W tym budżecie KOWR są zapewnione środki w kwocie 54 milionów na wydatki majątkowe, ale są one kierowane na zupełnie inne obszary. Nie myślałem, że aż tak dużo wsparcia trzeba udzielać tym wszystkim pozostałościom po PGR-ach, żeby zabezpieczyć to mienie, które jest w zasobach Skarbu Państwa.

To tyle z mojej strony. Prosiłbym, żeby ktoś z państwa odniósł się do tych uwag.

**SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI**

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Faktycznie te przepisy dotyczące restrukturyzacji wymagają nowelizacji. Niejednokrotnie spotykałem się z tym, że przychodzili rolnicy, bo rozpoczęto proces restrukturyzacji, ale on się

kończył totalną klęską. Na postępowania upadłościowe, różne naprawcze, które były prowadzone, trzeba będzie spojrzeć w takim ujęciu całościowym i przygotować takie rozwiązania, które będą faktycznie chronić polskich rolników.

Co do promocji, to faktycznie każdy dysponuje swoim budżetem. Te działania muszą być skoordynowane i rzeczywiście powinniśmy je oceniać po efektach, bo nie chodzi tylko o wydatkowanie pieniędzy na promocję, ale o to, jakie to przynosi efekty. W tym kierunku powinny iść pieniądze. Bo żywność na pewno wymaga promocji, a działania, które są koordynowane przez ministerstwo, muszą przynosić efekty i o tym będziemy mówić. 32 wnioski były rozpatrzone pozytywnie na kwotę 86 milionów zł.

A jeśli chodzi o wspólną siedzibę, to pewnie tak naprawdę marzeniem wszystkich pracowników jest to, żeby to było w jednym miejscu i fajnie skoordynowane, tylko to wymaga dużych środków na inwestycje. Jeżeli będzie taka decyzja, na pewno w jakiejś mierze polityczna, to będziemy to przygotowywać i szukać najlepszego rozwiązania. Faktycznie, i centralnie, i regionalnie niestety często pozostawia to wiele do życzenia. Może też w związku z tym, że w różnym czasie te instytucje były powoływane, obejmowały różne obszary, ale – tak jak sama nazwa wskazuje – Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa powinien wspierać rolnictwo w wielu obszarach, też agencja restrukturyzacji, do tego te działania, które ma minister... W przyszłości na pewno będziemy o tym rozmawiać, szukać jakiegoś ciekawego rozwiązania i przekonywać też parlamentarzystów do tego, żeby takie działania poprzeć, bo często też widzimy, że nie ma tu zrozumienia, gdyż w społecznym odbiorze bywa to postrzegane tak, że ktoś tu chce budować sobie siedziby, gmachy. To trochę tak, jak to widzimy w przypadku hotelu sejmowego, cały czas jest gdzieś w planach, ale decyzja jest odkładana w czasie. Mam nadzieję, że uda nam się przygotować takie rozwiązanie, które znajdzie poparcie wszystkich środowisk. Dziękuję.

**PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER**

Jeszcze jedno.

Panie Ministrze, 7 stycznia weszła w życie ustawa lombardowa. Ona ma tylko po części powiązanie z tymi problemami, o których mówiłem. Już sygnalizują to banki spółdzielcze, a także inne instytucje, że jest inaczej, niż nam mówiono w momencie procedowania. Mówiono, że kredyt konsumencki, którego ta ustawa dotyczy, tak naprawdę nie będzie dotyczył rolników, jednak stało się inaczej. I są obawy o to, że instytucje leasingowe zaprzestaną finansować i kredytować rolników, a jest to jednak pokaźna kwota, która wymaga rozważnego potraktowania. W tej sytuacji należałoby się pochylić również nad tym problemem.

Proszę bardzo, pan przewodniczący Chróścikowski.

**SENATOR
JERZY CHRÓŚCIKOWSKI**

Panie Ministrze, w ubiegłym roku uchwaliliśmy ustawę, która daje rolnikom możliwość częściowej rekompensaty utraconych dochodów z powodu upadających firm. To zaczęło funkcjonować. W związku z tym pytanie: czy KOWR się tym zajmuje, czy ma w budżecie zapewnione jakieś środki?

Druga sprawa też powiązana jest z KOWR, który wcześniej wyłączył część spółek, bo pamiętamy, że te spółki hodowlane wcześniej były w KOWR. One są dzisiaj w Krajowej Grupie Spożywczej. W związku z tym to oczywiście uszczupliło i pewnie utrudniło funkcjonowanie także w Zasobie. Pytanie jest takie: na ile pan minister w tej chwili ma wpływ na Krajową Grupę Spożywczą? Czy nadal decyduje o tym głównie inny minister? Czy będzie tu jakaś większa współpraca? Czy ministerstwo rolnictwa zamierza, powiedzmy, mieć większy wpływ na Krajową Grupę Spożywczą? Pytam, bo przecież tam jest masa rzeczy, które decydują o dochodach rolniczych.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.
Proszę bardzo.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Szanowny Panie Przewodniczący, zacznę od pierwszego tematu, od tej ustawy lombardowej. Ustawa o konsumenckiej pożyczce lombardowej to ustawa z dnia 14 kwietnia 2023 r., która przyniosła zmiany w art. 2 ust. 1 ustawy o konsumenckiej pożyczce lombardowej, w art. 51 pkt 1 i 2 w przepisach kodeksu cywilnego i wprowadziła zmiany w przepisach ustawy o kredycie konsumenckim. To zaczęło obowiązywać 7 stycznia. My tym tematem zajęliśmy się wcześniej, bo bodajże 22 grudnia pan minister Siekierski skierował pismo do ministra finansów. Ministerstwo Finansów nie podjęło jeszcze decyzji w tej sprawie, ale wiem, że przedstawiciele ministerstwa konsultowali to i z UOKiK, i z KNF, i w Ministerstwie Finansów, więc przygotowują to rozwiązanie. Gdyby nie było tu pozytywnej decyzji Ministerstwa Finansów, też jesteśmy gotowi z projektem poselskim. Jeżeli będzie trzeba, to go wniesiemy i przygotowujemy takie rozwiązanie. Jesteśmy w stałym kontakcie ze Związkiem Banków Polskich, ze zrzeszeniem banków spółdzielczych, z różnymi instytucjami. Też zdajemy sobie sprawę z tego, że leasing lub pożyczki leasingowe w ostatnich 5 latach wyniosły 30 miliardów zł. Tylko w 2022 r. wartość sfinansowanego sprzętu rolniczego przez firmy leasingowe wyniosła 6 miliardów zł, z czego w formie pożyczki leasingowej – 4,7 miliarda zł. Tak więc to są ważne zagadnienia, które w tej chwili ustalamy. Jestem w stałym kontakcie z panem wiceministrem finansów Jurandem Dropem i rozmawiamy o tych zagadnieniach.

Co do pytań pana przewodniczącego Chróścikowskiego, dotyczących zabezpieczenia rolników w następstwie tych zmian ustawowych, w 2023 r. było zapewnione 50 milionów, z czego 17 milionów zostało wykorzystane. To oczywiście KOWR nadzoruje, on prowadzi te działania. Na rok 2024 zapewnione jest 100 milionów zł. Pewnie trzeba będzie się temu przyjrzeć, żeby zwiększyć dostępność tych środków, to jest dla nas na pewno ważna rzecz.

Coś jeszcze? Chyba wszystko.

(Senator Jerzy Chróścikowski: Pytałem o Krajową Grupę Spożywczą.)

Tak, oczywiście.

Krajowa Grupa Spożywcza w związku z decyzjami, które zapadły w poprzedniej kadencji, została przeniesiona z nadzoru Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi do nadzoru Ministerstwa Aktywów Państwowych. Oczywiście jesteśmy w stałym kontakcie z Krajową Grupą Spożywczą, ostatnio spotkaliśmy się całym kierownictwem z panem prezesem Markiem Zagórskim, który przedstawiał koncepcję i sytuację. W zależności od tego, na które spółki patrzymy, ta sytuacja jest różna, czasem nie wygląda dobrze. Kwestia spółki Elewarr pewnie jest senatorom znana, straty rządu kilkudziesięciu, chyba 90 milionów, w dodatku jeszcze dwadzieścia parę milionów jest w innych obszarach. Jest to temat z jednej strony ważny, z drugiej trudny i będziemy z MAP rozmawiać o tych sprawach. Oczywiście jest też na tapecie – to jeszcze tak od siebie dodam – kwestia portu zbożowego i zarządzania nim. Minister rolnictwa, pan minister Czesław Siekierski spotykał się z ministrem infrastruktury, panem ministrem Klimczakiem, z ministrem aktywów państwowych, panem ministrem Ziejewskim w sprawie zmian, które trzeba przeprowadzić, i decyzji, które trzeba podjąć, by zarządzanie portem było w rękach spółek państwowych, a nie w rękach prywatnych firm.

(Senator Leszek Galemba: Tylko jedno zdanie.)

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Tak, proszę.

SENATOR

LESZEK GALEMBA

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Tym bardziej nasuwa się to rozwiązanie, żeby KGS jak najszybciej wróciła pod ministerstwo rolnictwa, bo przecież tam są tylko aktywa rolnicze i minister rolnictwa powinien mieć na to pełen wpływ. Również my, i komisja sejmowa, i komisja senacka, powinniśmy o tym rozmawiać i powinniśmy być o tym informowani. A nie tak, że jest to w Ministerstwie Aktywów Państwowych. Tak że myślę, że poparcie również naszej komisji będzie pełne, abyście państwo to przejęli i aby minister rolnictwa odpowiadał za Krajową Grupę Spożywczą.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

STEFAN KRAJEWSKI

I oczywiście takie stanowisko izby wyższej przekażę panu ministrowi, będziemy o tym rozmawiać. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY

RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Zawsze jest też ścieżka senacka, Panie Ministrze, u nas naprawdę bardzo szybko możemy podjąć inicjatywę dotyczącą lombardu, a potem już Sejm będzie nad tym procedował.

Dziękuję.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

STEFAN KRAJEWSKI

Tak, Panie Przewodniczący, pamiętam, wtedy kiedy zaszły zmiany w kodeksie postępowania cywilnego i zablokowały akcję kredytową, była potrzebna szybka ścieżka, ścieżka senacka i szybko udało się przywrócić normalność. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY

RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Załącznik nr 13 został omówiony. Tak, Panie Senatorze?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak jest.

To przechodzimy do załącznika nr 14. Tutaj mamy plany finansowe Polskiego Klubu Wyścigów Konnych, Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie oraz wszystkich ośrodków regionalnych, wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego.

Proszę bardzo, kto z państwa wypowie się w tym obszarze? Kto powie o głównych założeniach? Proszę.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

STEFAN KRAJEWSKI

Ja już dosyć szczegółowo to omówiłem przy okazji omawiania różnych części, ale podkreślę to, co jest najważniejsze, te 20% jest wszędzie zabezpieczone. Oczywiście będziemy mówić o tym później.

Jeśli chodzi o instytuty, jesteśmy w kontakcie z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego, tak żeby znaleźć te środki dla instytutów, a dla tych wszystkich instytucji, które są wyróżnione

w załączniku nr 14, też są zapewnione środki, w miarę możliwości ten budżet został rozdysponowany na te działania, którymi zajmują się one na co dzień.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.
Czy pan senator Błaszczuk chce się do tego odnieść?
Proszę bardzo.

SENATOR
PRZEMYSŁAW BŁASZCZYK

Tak. Dziękuję, Panie Przewodniczący.
Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

We wszystkich tych instytucjach mamy wzrost, co bardzo cieszy. Największy wzrost jest w Centrum Doradztwa Rolniczego, bo 17%. Bardzo też mnie cieszy deklaracja, bo o to właśnie pytali pracownicy ośrodków doradztwa rolniczego, czy ich też obejmie ta podwyżka 20-procentowa. W tych zapisach, które mamy, przewidziany jest wzrost 12,5%. Te 12,5% wzrostu zapewniałoby tak naprawde tylko wzrost pensji minimalnej, taką mamy sytuację w ośrodkach, dlatego ich pracownicy dopytują. Cieszy mnie ta deklaracja, że tu też będzie ten 20-procentowy wzrost wynagrodzeń. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Jeżeli nie ma innych uwag, to przechodzimy do kolejnej części budżetowej, bardzo istotnej. Pan minister wprawdzie odniósł się do części 83 „Rezerwy celowe”. Te „Rezerwy celowe” obejmują bardzo istotne dla ministra rolnictwa środki, środki, które są tam przeznaczone, rzeczywiście są niemałe, łącznie z rezerwą celową prawie 3 miliardy zł. Do tego dochodzą budżety wojewodów, o tej części pan minister też już trochę wspomniał.

Czy pan minister chce jeszcze uzupełnić swoją wypowiedź w tym obszarze?

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Wydaje mi się, że te najważniejsze cele i kwoty omówiłem. Jeżeli coś wymaga jakiegoś dodatkowego wyjaśnienia... Może bardziej w ramach odpowiedzi na pytania. Jeżeli takowe są ze strony panów senatorów, to bardzo proszę, będziemy starali się w miarę możliwości i posiadanej wiedzy odpowiadać.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Czy pan senator Galemba chciałby się odnieść do tej części?

SENATOR
LESZEK GALEMBA

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Zgadzam się z założeniami tego budżetu i rezerw celowych, one wzrastają. Bardzo ważne jest również to, że następuje duży wzrost, jeśli chodzi o środki na dopłaty do paliw. Wiemy o tym, że wyrównanie szans jest bardzo ważne. Mówił pan minister o funduszu ochrony rolnictwa, o tym,

ze zapewnione jest 100 milionów zł. To wszystko daje możliwość dobrego rozwoju i poczucia pewności, że polska wieś będzie zadbana, bo te środki i gwarancje, rezerwy celowe dają możliwość reagowania również w razie kryzysu. Ja pozytywnie oceniam tę kwestię. Tak że dziękuję bardzo.

Jedynie, o co mogę zapytać, to taka sprawa. Dochody budżetu ze środków europejskich to 88 miliardów, a wydatki – 120 miliardów. Tak sobie wynotowałem. Wydaje mi się, że tu jest duża różnica, są to 32 miliardy różnicy. Czy to są...

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefan Krajewski: To może tutaj ja panią dyrektor poproszę, jest specjalistką w tym temacie, więc zaraz o tym powie.)

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Proszę bardzo.

DYREKTOR DEPARTAMENTU BUDŻETU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
AGNIESZKA KLÓDKOWSKA-CIEŚLAKIEWICZ

Agnieszka Kłódkowska-Cieślakiewicz, dyrektor Departamentu Budżetu w ministerstwie rolnictwa.
Szanowni Państwo!

Oczywiście jest tutaj różnica, ale te kwoty nigdy nie będą jednocześnie w tej samej wysokości. Tak? Realizacja programów unijnych, jak wiadomo, odbywa się w jakimś przedziale czasowym, a zwrot środków z Komisji, czyli ten dochód, też następuje z jakimś opóźnieniem. Wygląda to tak, że najpierw musimy wydatkować te pieniądze, a później na podstawie wniosków są one przekazywane do budżetu państwa.

(Senator Leszek Galemba: Rozumiem. Dziękuję bardzo.)

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Czyli wszystkie inspekcje są zadowolone ze środków, jakie mają. Jak rozumiem, inspekcja artykułów rolno-spożywczych również będzie funkcjonowała na odpowiednim poziomie, tak że zboża technicznego już nie będzie. Tak, Panie Ministrze?

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Wszystkie instytucje są zabezpieczone. Tutaj pojawił się temat zboża, ale ogólnie badanie jakości żywności jest obszarem bardzo newralgicznym, ważnym i musimy o to dbać.

Ja też jeszcze, korzystając z okazji, chcę podziękować, bo z panem senatorem Galembą, z panem senatorem Górskim w poprzedniej kadencji pracowaliśmy w sejmowej komisji rolnictwa i te głosy rozsądki i tam były zauważalne, i tu je słychać. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Tak naprawdę wyczerpaliśmy porządek, czyli omówiliśmy poszczególne części składowe związane z budżetem ministra rolnictwa i rozwoju wsi.

Czy są wnioski o charakterze...

A przepraszam, jeszcze pan premier chciałby zabrać głos.

Proszę.

SENATOR
WALDEMAR PAWLAK

Tak, tak.

Ja mam tylko jedną prośbę do pana ministra, jeżeli można, prośbę o to, żeby pan minister w świetle tej wypowiedzi pana Grzegorza Jedamskiego przygotował dla komisji senackiej informację o tym, o jaką kwotę zmniejszyły się wydatki budżetu państwa w latach 2016–2023 w związku z wydłużeniem wieku emerytalnego, a ściśle rzecz ujmując, ze zlikwidowaniem możliwości przejścia na emeryturę rolników o 5 lat wcześniej. Tu warto byłoby oszacować sumę kwot składek, które rolnicy dodatkowo zapłacili z uwagi na to, że o 5 lat dłużej musieli pracować do emerytury. Także mniejsza była o te 5 lat szacunkowa suma składek dopłacana do tych wcześniejszych emerytur. A w związku z tym, że była tu podniesiona kwestia tej różnicy między emeryturą podstawową a emeryturą minimalną ZUS, to tu też poproszę o przedstawienie takiej szacunkowej sumy za lata 2016–2023, bo myślę, że to będzie nam pozwalało lepiej poprowadzić tę dyskusję o zrównaniu emerytur podstawowych z emeryturą minimalną, ale też pozwoli nam spojrzeć na cały proces związany z zablokowaniem możliwości wcześniejszego przejścia na emeryturę w związku z tym, że nie został przyjęty m.in. ten wniosek pana prezydenta, żeby wcześniejsze emerytury rolnicze zostały utrzymane. Dziękuję bardzo.

SEKRETARZ STANU W MINISTERSTWIE ROLNICTWA I ROZWOJU WSI
STEFAN KRAJEWSKI

Szanowny Panie Premierze, życzenie komisji jest dla nas rozkazem, a KRUS z ogromną radością i najwyższą starannością takie zestawienie przygotowuje. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
RYSZARD BOBER

Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że z odpowiednimi kwotami, które będą zadośćuczynieniem.

Jeżeli nie ma wniosków o charakterze formalnym dotyczących budżetu...

Czy pan mecenas chciałby się do tego odnieść? Nie.

Dziękuję.

W związku z tym proszę panów senatorów o przyjęcie w tych wszystkich działach... Nie wiem, skoro nie było uwag, to chyba przegłosujemy to w całości.

(Głos z sali: Tak, całość.)

Tak, wszystko, o czym tu rozmawialiśmy.

Przeczytam tylko konkluzję.

Komisja po wysłuchaniu informacji przedstawionych przez przedstawicieli ministerstw i urzędów centralnych oraz uwzględniając przebieg dyskusji, mimo uwag, nie wnosi poprawek do wymienionych części ustawy budżetowej.

Opinię komisji na posiedzeniu Komisji Budżetu i Finansów Publicznych przedstawi pan senator Ryszard Bober. To posiedzenie będzie o godzinie 15.00.

Dziękuję.

Kto jest za?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Tak, za to dziękuję.

I od razu pytam: kto jest za przyjęciem informacji? (9)

Dziękuję bardzo.

Dziękuję wszystkim państwu, to tak na dobrą współpracę, Panie Ministrze, poszło bardzo łatwo.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefan Krajewski: Serdecznie dziękuję.)

Komisja senacka jest wymagająca. Myślę, że nasza współpraca będzie owocna dla państwa ministrów, ale nie tylko, przede wszystkim dla wszystkich rolników.

Dziękuję panom senatorom, dziękuję panu mecenasowi, dziękuję obsłudze komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 40)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy